



گنجینه عشق

بررسی مباحث قبّی در دیوان امیر معزی نیشابوری

مؤلفان: رضا دهم - ابوالفضل دهمرده

ویراستار: حمد دهم ده

ناشر: پرنیا اندیشه

چاپ اول: ۱۳۹۸

طراح صفحات: عصمت گلزار

طراح جلد و مدیریت چاپ: مهندس سپهر انصاری - ۰۹۱۲۵۰۷۰۱۶۹

تیراژ: ۳۰۰ نسخه

تعداد صفحات: ۲۶۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۶۴-۳۹-۴

ارزش: ۳۸۰۰۰ تومان

نشانی: تهران - پاسداران - اختیاریه - یزدانیان یکم پ ۱ - تلفکس: ۰۲۱-۲۲۵۶۹۲۷۴

نشانی زاهدان: امیرالمومنین ۲۷ - مجتمع قصر - ۳۳۲۵۲۳۳ - ۰۵۴

سرشناسه: دهمرده، رضا، ۱۳۴۴ -

عنوان قراردادی: دیوان. شرح

عنوان و نام پدیدآور: گنجینه عشق: بررسی مباحث قرآنی در دیوان امیر معزی نیشابوری/مولفان
رضا دهمرده، ابوالفضل دهمرده؛ ویراستار محمد دهمرده.

مشخصات نشر: تهران: پرنیان اندیش، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۶۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۶۴-۳۹۰۴

وضعیت فهرست نویسی: بیا

عنوان دیگر: بررسی مباحث قرآنی در دیوان امیر معزی نیشابوری.

موضوع: امیرمعزی، محمد بن عبدالملک، - ۹۵۲۰ق. -- نقد و تفسیر

موضوع: شعر فارسی - قرن ۵۶ق. -- تاریخ و نقد

موضوع: Persian poetry -- ۱۲th century -- History and criticism

موضوع: شعر فارسی -- تاثیر قرآن

موضوع: Persian poetry -- Quranic influences

شناسه افزوده: دهمرده، ابوالفضل، ۱۳۸۰ -

Abolfazl dahmarde شناسه افزوده:

شناسه افزوده: دهمرده، محمد، ۱۳۷۷ -، ویراستار

شناسه افزوده: امیرمعزی، محمد بن عبدالملک، - ۹۵۲۰ق. -- بیان. شرح

رده بندی کنگره: PIR۴۸۲۴

رده بندی دیویی: ۸۱۶/۲۳

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۲۱۵۸۸

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۳
زادگاه	۲۰
سبک سخن معزی	۲۱
سعه ستایش معزی	۲۳
سختی و سبکی دو کلام یک ترازو	۲۵
داوری شاعران دوره شعر معزی	۲۸
پایان کار معزی	۳۴

فصل اول: تعریفات کلیات

اقتباس	۴۳
تلمیح (Allusion)	۴۵
ایجاز	۴۷
مساوات	۴۸
بسط	۴۹
فرق مابین تلمیح و اقتباس	۵۱
ارسال مثل = تمثیل	۵۸
اشاره	۶۱
انواع اشاره	۷۷
آیا بین تلمیح و اشاره تفاوت است؟	۷۹

فصل دوم: آیات قرآن کریم

- ۸۴..... اَبْيَضُ عَيْنِي
- ۸۵..... اَنَا غَفَرْنَا ذَنْبَكُمْ قُولُوا فَأَوْحَىٰ رَبُّكُمْ ...
- ۸۷..... اُولُو الْاَلْبَابِ
- ۸۹..... اَضْغَاثِ اَحْلَامِ
- ۹۱..... اَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ
- ۹۳..... اَسْ شَيْد
- ۹۴..... بِالْعَشِيِّ رَالِاِبْكَارِ
- ۹۶..... بَرْدٌ وَّ سَلَامٌ بِ - اِذَا رَدَّ بِهِ نَارُ
- ۹۷..... بَلْعَامِ
- ۱۰۲..... بَنِيْنَ وَ بَنَاتِ
- ۱۰۴..... جَنَّةِ عَدْنِ
- ۱۰۸..... جَنَّةِ الْفِرْدَوْسِ
- ۱۱۰..... جُمَعَ الشَّمْسُ وَ الْقَمَرُ
- ۱۱۱..... حَاشَ لِلّٰهِ
- ۱۱۴..... حَبْلُ الْوَرِيدِ
- ۱۱۷..... حَبْلُ الْمَتْنِ - حَبْلُ الْمَأْبِ
- ۱۱۹..... حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ
- ۱۲۱..... حَجَرِ الْاَسْوَدِ وَ مَنَا وَ صَفَا
- ۱۲۴..... خَرَّ رَاكِعًا وَ اَنَابَ
- ۱۲۵..... خَلَقْتَنِي مِنَ النَّارِ وَ خَلَقْتَهُ مِنْ طِينِ
- ۱۲۹..... دَخَانَ
- ۱۳۱..... ذُو الْقَرْنَيْنِ
- ۱۳۷..... رُوحِ الْاَمِينِ

١٤٠	رُهبان
١٤٥	زبور
١٤٦	سُبْحَانَ مَنْ أَسْرَى
١٤٩	سَبْعُ الْمِثَالِي
١٥٠	سَجِيل
١٥٧	سَعِير
١٥٨	شاخ بَدَد
١٦٠	شراب طهر
١٦٤	صَرَح مُعَرَّد
١٦٧	طَلَح مَنُضُود
١٦٨	طوبى لَهُمْ وَ حُسْن مَأْب
١٦٩	طيراً ابابيل
١٧٤	عَادَ كَالْعُرْجُون
١٧٥	عَبْقَرَى
١٧٦	عَزَى وَ لَات
١٧٧	عفریت
١٧٨	فاطر
١٨٢	فَزَع
١٨١	فَصْلُ الْخِطَاب
١٨٥	قِيس
١٨٦	قصص و تذکیر
١٨٧	قطمير
١٨٨	کرام الکاتبین
١٩١	کواعب اتراب

١٩٣	لا رطب و يابس
١٩٦	لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ
١٩٩	لِمَا تُوْعَدُونَ هِيَات
٢٠١	لَوْلَوْ مَكُونٌ
٢٠٢	لوح محفوظ
٢٠٣	ماء معين
٢٠٦	مالك برقاب
٢١١	مَا يَمَسُّونَ مِنْ قَطْمِيرٍ
٢١٢	مشيد
٢١٤	ملك الموت
٢١٨	نون و القلم
٢٢٢	وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ
٢٢٤	هاروت
٢٢٩	هاويه
٢٣١	هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ
٢٣٣	يا جوج
٢٣٩	يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ يَحْكُمُ اللَّهُ مَا يُرِيدُ
٢٤٣	يوفون و يخافون
٢٤٦	يوم الدين
٢٥٣	فهرست آيات قرآن
٢٥٧	منابع و مأخذ

کتاب را با نام خدا آغاز می کنیم؛ خدایی که جان آفرید و زبان را در قفس تنگ دهان بگردش درآورد.

اوّل دفتر به نام ایزد دانا
اکبر و اعظم خدای عالم و آدم
از در بخشندگی و بنا نوازی
قسمت خود می خورند منم و تو و من
حاجت موری به علم غیب نداند
جانور از نطفه می کند، شکر از نی
شربت نوش آفرید از مگس نحل
از همگان بی نیاز و بر همه مشفق
پرتو نور شادقعات جلالش
خود نه زبان در دهان عارف مدهوش
هر که نداند سپاس نعمت امروز
بار خدایا، مَهِمَنی و مُدَبِّر
ما نتوانیم حق حمد تو گفتن

صانع پروردگار، حیّ توانا
صورت خوب آفرید و سیرت زیبا
مرغ، هوا را نصیب و ماهی، دریا
روزی خود می برند پشه و عنقا
در بن چاهی به زیر صخره صمّا
رگ تر از چوب خشک و، چشمه ز خارا
حلّ، تناور کند ز دانه خرما
از همه عالم نهان و بر همه پیدا
از عظمیاء، رای فکرت دانا
حمد و ثنا می کند که موی، بر اعضا
حیف خورد بر نصیب رحمت، فردا
وز همه عیبی مقدّسی و مبرا
با همه کَرَو بیانِ عالمِ بالا

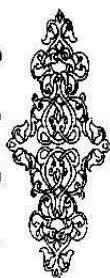
سعدی از آنجا که فهم اوست سخن گفت
ورنه کمال تو، وهم کی رسد آنجا؟

و به محمد(ص) برگزیده ی او:
 خواجه ی دنیا و دین گنج وفا
 سر عالم اوست در هر رسته ئی
 ماه را انگشت او بشکافته
 بعث او شد سرنگونی بتان
 پیوای این جهان و آن جهان
 بهترین و بهترین انبیا

صد رو بدر هر دو عالم مصطفی
 مرهم ریش دل هر خسته ئی
 مهر از فرمانش سر نا تافته
 امت او بهترین امتان
 مقتدای آشکارا و نهان
 رهنمای اصفیا و اولیا
 منطق الطیر

و به علی (ع) و خانشین پیامبر (ص):

مسلم اول سر مرداد علی
 از ولای دودمانش زنده ام
 خاکم و از مهر او آینه ام
 قوت دین مبین فرموده اش
 مرسل حق کرد نامش بر تراب
 هر که دانای رموز زندگی ست
 ذات او دروازه شهر علوم



عشق را سرمایه ایمان علی
 در جهان مثل گهر تابنده ام
 می توان دیدن نوا، در سینه ام
 کائنات آیین پذیر از دوده اش
 یدالله خواند در ام الکتاب
 راءماء علی داند که چیست
 زیر فرمانش حجاز و چین و روم...
 اقبال لاهوری، دیوان

سخنی چند درباره ی ویژگی های اهل بیت (ع) از دیدگاه قرآن در مکتب اسلام، انسان های کامل، برجسته و نمونه زیاد است و آنها همه واقعیت خارجی دارند. دارای وجودی قابل لمس و عینی می باشند. در قرآن مجید تمام پیامبران الهی، مردان و زنان پاک تجسم عینی انسان کامل و الگوی انسانیت معرفی شده اند.

از تربیت یافتگان اسلام که قرآن و احادیث طهارت و عصمت آنان را تضمین کرده اهل بیت پیامبر اسلام (ص) می باشند و این خانواده ی پاک آشکارترین و مرقی ترین مکتبی هستند که در شکل موجودات انسان تجسم یافته اند. سیرت آنان همان سیرت رسول خدا (ص) است و آنان طبق آیات قرآن که در شأن آنها نازل گردیده است و از هر نوع پلیدی که دیگران به آن آلوده اند پاک و منزّه هستند و نیروی عصمت از آنان نگهبانی می کند تا هیچ عیازان را به آیه ی شریفه ی تطهیر جلب می کنم.

«إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا»

ترجمه: این است و جز این نیست که اراده کرده است خداوند تا اینکه برطرف کند از شما اهل بیت (ع) پلیدی را و پاک کند شما را یکنوع پاک که ذی خاندان پیامبر (ص) یعنی علی (ع) و فاطمه (س) و حسن (ع) و حسین (ع) به امر خدا و خواست ذات احدیت دارای مقام عصمت و طهارت می باشند و به اصطلاح آن بزرگواران دارای شکوه رسالت، وقار بعثت، جاذبه ی عصمت، کمال و شجاعت موهبت پایمردی و عظمتی آسمانی دارند و به مقتضای این مقام هرگز گناه نمی کنند و نافرمانی از آنها سر نمی زند.

